

Et subeunt aditus pugnantum robore factos.
 Vi capitur turris, labor ast immensus in illa
 Crevit, & artificum citò fit molimine major.
 Signa super ponunt, & clamant mœnia capta.
 Undiq; concurrunt, passim properatur ad arma:
 Tutantur Mauri jaculis gladiisque fenestras
 A Latiis factas, quorum promptissimus acri
 Dum perstat pugna, caput emittitque fenestra,
 Tensum ab Alphæo profertur crinibus extra
 Absciditurque caput, nil proficiente Rafulla.
 Jam patet introitus, pubes Alphæa subintrat
 Læta, fugit moribunda phalanx, repetit; coacta
 Urbem, quæ regis sat parvula circuit arcem.
 Occubuerè tamen plures ferro, quibus extra
 Latè perfusus cruor exitit experimento.
 Circumitans Pisana manus muralia frangit
 Robora cum tectis, binasque ad mœnia turres
 Festinando trahit, formidine barbara turba
 Concutitur, poscunt vitæ tutamina pauci.
 Alphæi nec concedunt, nec pacta resutant.
 Pars scalis innixa subit, pars funibus acta
 Excelsas scandit nec inertis robore turres.
 Barbara gens faciendo fugam conscendit in
 arcem:
 Arx invicta stetit bellis superanda cruentis,
 Septem protentas prostravit in aëra turres
 Sat plus sublimes quàm celsa theatra Quiritum.
 Pontica vis latè præruptis subdita faxis
 In tuto positæ latus unda proluit arcis,
 Partibus à reliquis fossa circumdatur alta.
 Hanc tutabantur fortes per prælia mille,
 Et Dartana super positas duo robora turres
 Audaces pariter nitebantur retinere,
 Monstrabantque suos validos in bella furores.
 Dum dant assultus crebros, dum vulnera miscent,
 Dum perimunt plures, multos fundendo cruores
 Turribus insitens geminis Alphæa juvenus
 Mœnia tutantes duos deterret Iberos.
 Tormenti jactu muri sternuntur, & hostes,
 Quas arces pulsat, quatit & densissima moles.
 Maura manus murum per quæ testudo trahenda
 Obstantem turrem juvenilibus acta petebat
 Viribus in celerem mox compulit ire ruinam.
 Angulus impulsus turris ruit; improba turba
 Protinus inde fugit, scala Raymundus in ipsam
 Scandit, terque decem Mauros pugnando fuga-
 vit;
 Hinc audax quendam prostermit cuspidè vasta,
 Insistens gladio multos perimit feriendo.
 His reliquos sequitur lætis successibus hostes.
 Diffugiunt alia dimissa barbara turri
 Agmina præcipiti saltu, sed quinque superstant.
 Hi trabe percutiunt pugnantem, fortius ille
 Perstat; tunc validi saxi confringitur ictu,
 Oraque cum mediis moles projecta resolvit
 Faucibus. Hinc lapsus de muro concidit alto.
 Belligerator obit, cœli de carne solutam
 Accipiunt animam, focii desentur amores.
 Notus, & ignotus lacrymas dant, atq; querelas,
 Et gemitus pariter mittunt communiter altos.
 Accedunt acies, turri supponitur ignis,
 Perque gradus Ugo scalæ fastigia scandit.
 Quinque superstantes adversis viribus hostes,
 Conantem juvenem multo stridore coarctant.
 Denique conanti poterat succurrere nemo,
 Millenos ictus clypeo, galeaque ferenti,
 Longa laboris erant nimium toleranda pericla.
 A prima solis subit hic certamina luce,
 Quæ nonam sanè durare jubentur in horam.
 Accensis animis tandem quidam fociorum,
 Ingreditur turrim prudenter, summaque scandit,
 Et dum quinq; petunt nudis mucronibus ipsum,
 Ugo subit turrim, binique subinde sequuntur,
 Tom. VI.

A Primus & hinc gladio mox privat vertice Mau-
 rum,
 Atque rota posita clypeum velociter hujus
 Accipit, ac binos stricto mucrone recidit.
 Ast alios binos bini stravere fodales.
 Arx sinè profuso numquam superanda cruore
 Restabat, sed eam Pisana potentia circum
 Observatque simul, venatrix utpote turba
 Horrendos urfos servat, cohibetque caverna.
 Rex novus interea factis perterritus istis,
 Postquam Cometa vidit Pisano robore vinci,
 Vivus ut evadat timidas se flectit ad artes,
 Expertosque satis promissis implet amicos,
 Et rate vectus abit, septem comitantibus illum,
 Qui Baleare solum dudum rexere priores.
 B Hunc Dodo, qui vigili servaverat æquora cura,
 Sulcantem pelagus cupiens ad castra reduxit.
 Christicolæ nuper duris macerare catenis,
 Compeditibus tentus rex ferrea vincla subivit.
 Hinc Balææ populus Regem sibi fecit Alanta
 Hispanum, cujus nec erat durable Regnum,
 Qui de Dalmatii letho perterritus extans,
 Cui caput arripuit, nulli se credidit unquam.
 Hæc timidus memorans binos sibi reperit utres,
 Et vacuas inflans multo sufflamine pelles,
 Intro commissis cohibet spiramina filis:
 Sic Hispanus Alas pro navi pellibus usus,
 Per freta longa natat, credas delphina natantem,
 Æquore diffugium facit hic, sociosque reliquit.
 C Perfringunt muros urbis Pisana domosque
 Agmina, per factos aditus castella trahuntur
 Artibus, ingenis, augmenta per aëra crescent
 Artificum studio, cujusque laborat & hospes
 Alterutri parti nimix dare damna ruinæ.
 Saxa, lapis, cespes latæ fundamina fossæ,
 Intus jacta replent, muris castella propinqua
 Consistunt, durus paries berbece foratur,
 Turres alterno conduntur in arce labore,
 Fulcra superponunt, pretiosaque pallia, telas,
 Quæ sua non faceret multo mercator in auro.
 At sub castello positi de mœnibus ignes,
 Sulphureas mittunt per aperta foramina flam-
 mas,
 Quas haustæ puteis poscunt, & fontibus undæ.
 Extinctas Latii flammæ, torresque putabant,
 Clam vigiles sed erant: tunc alta palatia moles,
 Et tormenta petunt, certant cum turribus unci,
 Funibus & tractæ ducuntur ad infima turres.
 Postque dies aliquot furtivæ robora flammæ,
 Creverunt subitus, fumus quoq; qualis ab Æthna
 Progreditur, tetro quando Vulcanus in antro
 Concitat ignifera plenas caligine nubes.
 Tunc properè poscuntur aquæ, superadditur
 unda,
 Sed projecta nequit tectas extinguere flammæ.
 Castellum mox retro trahunt, dum desinat ignis.
 A proprio postquam cessavit flamma calore,
 Ingeniosa cohors castella reducit ad arcem.
 Percutiens aries impulsu præpete turrim,
 Robora celsa quatit, labuntur ad infima cautes.
 E Interea Sachæ cum binis cessit ab arce
 Militibus, pueris comitantibus, atque puellis,
 Et dedit Alphæis pretium sinè nomine multum;
 At reliqui flammis sese donare minantur
 Quidquid habent pretii, nisi libertate potiti,
 Ad quæcumque velint loca permittuntur abire.
 Alphæi contra referunt: vos perdat, & aurum
 Cunctipotens vestrum, qui tam perversa putatis.
 Carius est etiam vos tali morte resolvi
 Nobis, quàm Balææ pretiosa, vel optima quæque.
 Gerionæ manus non talia percipit aure.
 Tormentis Alphæa cohors circumpetit arcem,
 Constituitque duos mirando robore pontes,
 M Mœ-